

N369 kruising Rottevalle Noord – toelichting op de landschappelijke inpassing

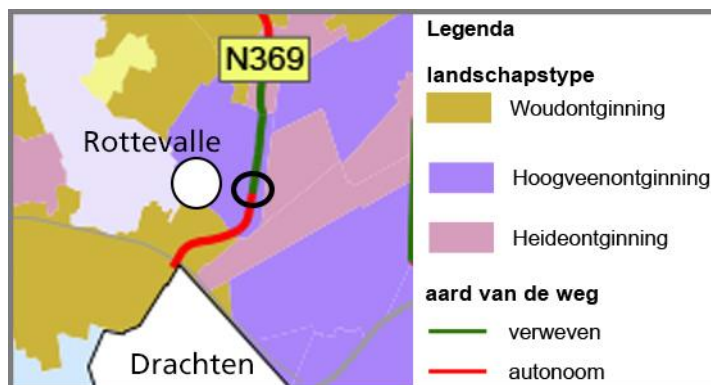
Datum: 1 februari 2019

Opgesteld door: Stephan Smeijers, provincie Fryslân

Landschappelijke context: kleinschalig coulissenlandschap

De N369 ligt in het gebied de “Noordelijke Wouden”, met in de directe omgeving Heide-, Woud- en Hoogveenontginning. Hierin spelen de volgende landschappelijke karakteristieken een belangrijke rol (Grutsk op ‘e Romte, provincie Fryslân, 2014):

1. De kleinschaligheid van het gebied met hoge dichtheid aan opstreckende percelen (richtinggevend aan het landschap), houtwallen, elzensingels en een dicht netwerk van kleinschalige lokale infrastructuur;
2. Het contrast tussen de dichte structuur van elzensingels en houtwallen op de zandgronden (coulissenlandschap) en het open veenweidegebied (overgangsgrens ligt ongeveer bij 0 m NAP);
3. De karakteristieke langgerekte verkaveling- en bebouwingsstructuur van de hoogveenontginningsgebieden met bijbehorend watererfgoed (vaarten, wijken, bruggen). Dit speelt onder andere rondom Drachtstercomagnie;

Landschapstypen in de directe omgeving

De historie: de transformatie van de weg

De N369 is een regionale weg die door het houtwallen- en singellandschap in het zuidoostelijk deel van de Noordelijke Wouden loopt. Oorspronkelijk vormden (delen van de huidige) weg lokale verbindingen tussen de plaatselijke dorpen en maakte de weg onderdeel uit van een netwerkstructuur van grotendeels gelijkwaardige wegen. Met de dorpsuitbreidingen in de jaren '70 kwam er behoefte aan een meer directe verbinding met de N355 (Friese straatweg tussen Leeuwarden en Groningen) en Drachten. In eerste instantie werd de verbinding met Drachten verbeterd door de aanleg van een kortsluiting met de Folgerenlaan zodat het verkeer niet meer door Rottevalle hoefde te gaan. Na de voltooiing van de Wâldwei, kreeg de N369 een directe aantakking en werd de hele weg om Rottevalle heen gelegd.

Ter hoogte van Rottevalle heeft de N369 de afgelopen dertig jaar een behoorlijke transformatie ondergaan. Waar aanvankelijk het doorgaande verkeer door het dorp ging – via de Heidbuorren aan de noordkant en de Efterwei aan de zuidzijde – werd de weg in de jaren daarna geleidelijk aan het dorp ontkoppeld en maakte de weg plaats voor een “rondweg” die de (landschappelijke) structuur van Rottevalle aan de zuid- en oostzijde doorsneet. Rottevalle kreeg aan de zuidkant een nieuwe kruising – die recent is veranderd in een ovonde. De oorspronkelijke entree werd deels behouden doordat de nieuwe weg aantakt op de Efterwei.

Aan de oostzijde bleef de kruising Heidbuorren in stand. Deze kruising ligt dus nog steeds op de historische plek geflankeerd door historische bebouwing (voormalige school) aan de andere zijde van de kruising. Het karakter van de kruising veranderde overigens wel doordat de infrastructuur ter plaatse meer ruimte inneemt. Het kruispunt heeft daarmee vanuit historisch perspectief waarde. De combinatie van de plek, met de daaraan liggende bebouwing, geven deze entree een eigen karakter.

De kruising met Houtigehage veranderde en nam door de aanleg van de fietstunnel meer ruimte in beslag. Dit ging ten koste van het aanliggende landschap en de ligging van de “betonweg” ter plekke. Daarmee werd de impact van de verkeerskundige oplossing op het landschap een stuk groter.

De ontwikkeling van het wegennet in 1960-1970 en 2018

Het landschap in de directe omgeving van de aan te pakken kruisingen bestaat uit karakteristieke elzensingels die het historische verkavelingspatroon volgen. Zij vormen het relatief kleinschalige landschap dat doorloopt tot aan de dorpsstructuur van Rottevalle. De verkaveling heeft een rechthoekig en opstrekend karakter. Aan de oostzijde van de weg is deze richting overwegend noord-zuid met dwars daarop dwarssingels. Aan de andere zijde van de weg is de richting gekanteld. Wanneer de singels van de kaart van 1930 geprojecteerd worden op de huidige situatie vallen een aantal zaken op:

1. Ondanks dat er singels in het aangrenzende landschap zijn verdwenen is de hoofdstructuur van de singels nog steeds herkenbaar in het landschap;

2. De N369 volgt in het noordelijk deel de hoofdrichting van de kavelstructuur. De ernaast liggende parallelweg – Foundenswei, de voormalige betonwei – vormt hier de historische verbindingsweg;
3. Ter hoogte van de kruising met de Houtigehaechsterwei heeft de kruising met fietstunnel een afbuiging veroorzaakt van de voormalige betonwei. De ruimte die de kruising met aangrenzende gronden inneemt heeft als het ware de oorspronkelijke landschappelijke structuur naar buiten gedrukt. Deze infra-ruimte kan gezien worden als een eigen landschappelijke “wereld”;
4. Ten zuiden van de kruising met de Houtigehaechsterwei gaat het tracé van de N369 dwars door de oorspronkelijke kavelstructuur heen en krijgt hier het karakter van een autonome structuur die niet geënt is op het historische landschap;
5. Met de aanleg van de ovonde en de afkoppeling van de kruising Heidbuorren wordt de entree van Rottevalle vanaf deze zijde “omgelegd” via de ovonde.

Projectie van de singelstructuren van 1930 op de huidige luchtfoto

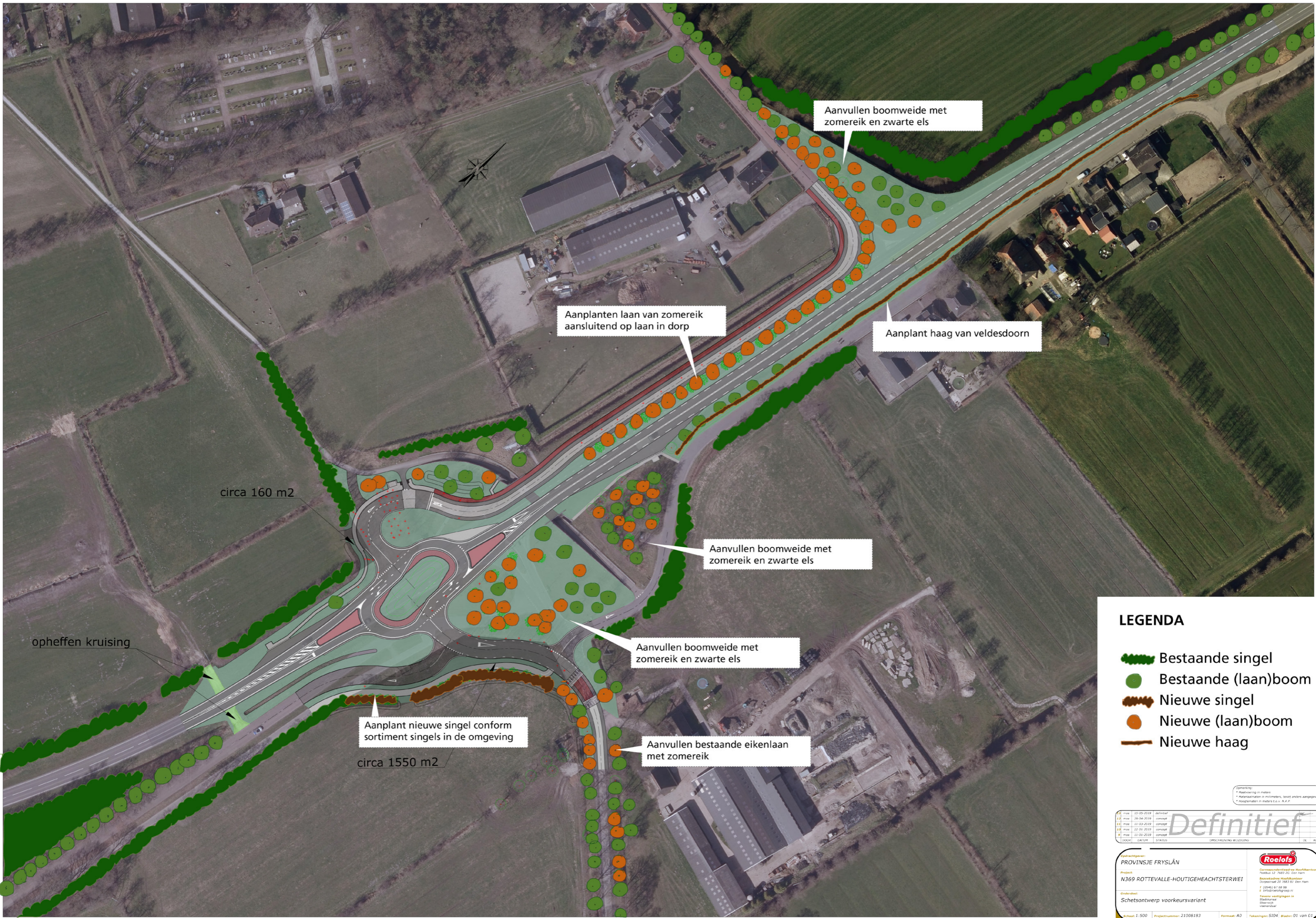
De landschappelijke inpassing

Het uitgangspunt van de inpassing is (1) respect en leesbaarheid van het historische landschap en (2) ruimte en identiteit bieden aan de nieuwe infra-situatie en de entree tot Rottevalle. Dit leidt tot de volgende ingrepen:

1. Het aanvullen van de historische singelstructuur. De singels langs de Foudenswei (betonwei) worden aan de oostzijde aangevuld. Hoewel het zuidelijke deel pas in de jaren '70 is aangelegd als directere verbinding met Drachten, past deze in de hoofdstructuur van het landschap. De korte afbuigingen ter hoogte van de ovonde zijn hier weliswaar uitzondering op, maar maken er wel onderdeel van uit en vormen de grens tussen ovonde en omliggende landelijke kavels.
2. Het aanvullen van de bomenlaan langs de Houtigehaechster weg. Deze laan, die karakteristiek is voor de lanen in het omliggende landschap, wordt aangevuld zodat er op termijn weer een fraaie doorlopende laan ontstaat. Het eind/beginpunt komt te liggen ter hoogte van de Foudenswei, op de grens tussen het ontginningslandschap en de ovonde;
3. Het maken van een sterke en krachtige nieuwe entree tot Rottevalle. De parallelweg aan de westzijde wordt aangezet met nieuwe eikenbeplanting die op termijn een volwaardige laan tot de kern van Rottevalle gaat vormen.
4. Het creëren van een samenhangende groene ruimte in de "overhoeken" rondom de ovonde. Hier worden een transparante bomenweide gerealiseerd van zomereik en zwarte els. Op deze manier krijgt deze plek een eigen gezicht dat past bij het bomenrijke landschap maar toch zijn eigen karakter heeft.

3D impressie van de toekomstige situatie

Aanvullen boomweide met zomereik en zwarte els

Aanplanten laan van zomereik aansluitend op laan in dorp

Aanplant haag van veldesdoorn

circa 160 m²

Aanvullen boomweide met zomereik en zwarte els

Aanvullen boomweide met zomereik en zwarte els

opheffen kruising

Aanplant nieuwe singel conform sortiment singels in de omgeving

circa 1550 m²

Aanvullen bestaande eikenlaan met zomereik

LEGENDA

- Bestaande singel
- Bestaande (laan)boom
- Nieuwe singel
- Nieuwe (laan)boom
- Nieuwe haag

DOOR	DA/TM	STATUS	OMSCHRIJVING	WIJZIGING	DL	AVW
10	10-05-2019	definitief				
11	26-04-2019	concept				
12	21-03-2019	concept				
13	22-03-2019	concept				
14	21-01-2019	concept				

Definitief

PROVINSJE Fryslân

N369 ROTTEVALLE-HOUTIGEHEACHTSTERWEI

Schetsontwerp voorkeursvariant

Roelofs

Correspondentieadres: Hoofdkantoor
Postbus 12 7803 CC, Gooi en Vechtland
Bezoekadres: Hoofdkantoor
Dorpsstraat 263 3723 BR, Den Ham
T: (0384) 87 88 88
E: info@roelofs.nl
F: (0384) 87 88 88

Tekeningen: S104 #bladen: D1 van D1

Schaal: 1:500 Projectnummer: 21008183 Formaat: A3 Tekening: S104 #bladen: D1 van D1